

GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACTIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IEȘE ÎN FIECARE ZI.

ANULU L.

SĂ PRENUMERĂ:

la poște, la librării și pe la dd. corespondenți.

ANUNȚIURILE:

O seriă garmondă 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisori nefranate nu se primesc. — Manuscrise nu se retrămit.

Nr. 66.

Luni, Marți 24 Martie (5 Aprilie).

1887.

NOU ABONAMENTU

la

„GAZETA TRANSILVANIEI.“

Cu 1 Aprilie 1887 st. v., se va începe un nou abonament pe triminul Aprilie, Maiu și Iunie, la care invităm pe toți onorații amici și sprijinitori ai foiei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	Pentru România și străinătate:
pe trei luni 3 fl.	pe trei luni 10 franci
„ șese „ 6 „	„ șese „ 20 „
„ unu anu „ 2 „	„ unu anu 40 „

Abonarea se pôte face mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Abonaților de pân'acum li-se recomandă a însemna pe cuponul numărul fâșiei sub care au primitu diarul.

Domni care se voru abonă din nou se binevoescă a scrie adresa lămurită și a arăta și posta ultimă.

Brașov, 23 Martie 1887.

A mai trecut o săptămână fără ca să fim așa de norocoși a pute înregistra vre-o mișcare de Dómne ajută în sinul conaționalilor noștri.

În curându se va împlini o lună de zile, de când comitetul central electoral a publicat alu „cincilea“ cercular, în care invită pe alegătorii români să se îngrijescă de organizarea cluburilor și abia astăzi s'a întrerupt adença tăcere prin inițiativa alegătorilor români din Deva pentru organizarea clubului lor de acolo.

Se vede din textul invitării ce-o adresază Devenii alegătorilor din cercul lor electoral, că afară de memoratul cercular, comitetul n'a dat nici o instrucțiune mai detaliată asupra modului de procedere la constituirea cluburilor și alegerea delegaților pentru viitoarea conferență, nici n'a stabilit decă deodată cu constituirea se urmeze și alegerea delegaților seu acesta se se facă mai târziu. Rămâne dér ca în această privință să decidă praesa observată la 1881 și 1884.

Între cele două jumătăți ale monarhiei două liste s'au ivit și în săptămâna trecută órecari încordări.

Mai întâiu a cântat tinerimea universitară maghiară vechia melodiă despre armata maghiară, care supără întotdeauna foarte multu urechile cercurilor conducătoare din Viena. Deocamdată tinerii unguri n'au cerut separarea armatei comune, ci numai ca esamenele de oficeri să se facă în limba maghiară. Ministrul honveților n'a avut poftă să intervină în favoarea acestei cereri, bine știind că nu va folosi nimic. De aceea însă a trebuit să se audă, bietulu, dela opozițiune, că n'are sentimente curate maghiare.

Intr'unu timp cu demonstrațiunile din Peșta au fost distinși în modu estraordinar cu decorațiuni mari miniștri cei mai de frunte din cabinetul Taaffe. Și acesta a fost o demonstrațiune pentru sistemul ce domnesce în partea de dincolo a monarhiei, sistem care se conduce de principii diferite de ale politicilor unguri.

Ca să nu fiă numai kossutiști în plăcuta pozițiune de a-și manifesta indignarea lor, înjurându pe aceia, cari după ei „s'au nemțit cu totul“, a debutat în camera seniorilor din Viena contele Leo Thun cu nise idei bizare, cari au deșteptat în mare grad și mânia celor din tabera lui Tisza.

Thun pretinde adecă, că „Impărăția Austriei“ după drept mai există și astăzi și că ea cuprinde întręga monarhia dualistă, ér numirea de „Austro-Ungaria“, care nu ar fi legală, ar dovedi numai, că monarhia se află într'o stare „provisoriă“, căci, adause elu, nu se pôte cugeta

unu împărătu fără împărăția și țerile cislaitane nu formeză pentru sine o împărăția deosebită.

Contele Taaffe răspundându-i s'a silit să arate, că stările de ađi trebuie să fiă privite ca nise stări definitive și a exprimat speranța că și în „Austro-Ungaria“ se va pute conserva „patriotismul cel bun și vechiu austriac“.

Lucru anevoios, după ce scim că tocmăi spiritul cel vechiu austriac voiesc să-l isgonescă din această parte a monarhiei, opozițiunii în unire cu guvernamentalii unguri.

Unul din evenimentele cele mai importante ale săptămânei trecute este primirea distinsă și căldurosă ce li s'a făcutu la Viena Regelui și Reginei României.

Se vorbește că Regele Carolu ar fi cerut atătu la Berlinu, cătu și la Viena recunoscerea neutralității României. S'a ăisă chiar că s'au început negociațiunile în această privință cu cabinetul din Viena. Cestiunea neutralității, decă ea s'a pus în adevăr de Regele Carolu și de guvernul român, despre ceea ce ne indoim, este clar că nu depinde numai de cabinetele din Berlinu și Viena. Ni se pare justă prin urmare părerea „Cosp. politice“, că în casul de față s'a putut tracta numai de o eventuală garantare a neutralității României din partea Germaniei și a Austro-Ungariei. Despre o dobândire a garanției unei complete neutralități nu pôte fi vorba în împregiurările de față.

Negociările pentru convenția comercială.

Diarylul oficios „Presse“ din Viena anunță următoarele, cu data 2 Aprilie: „Astăzi înainte de amăzi s'au întrunit reprezentanții ministeriului de externe precum și aceia ai guvernului austriac și unguresc la o convorbire confidențială cu delegații români. S'a discutat cestiunea veterinară. Resultatul conferinței de ađi este o apropiare deși încă modestă între ambele părți, după ce li-a succesu reprezentanților austro-ungari de a clarifica mai multe puncte asupra cărora domnea neînțelegere și de a convinge pe delegații români despre deplina lealitate a intențiilor noastre. Convorbirea confidențială se va continua mâne.“

„Neue freie Presse“ serie totu cu data de 2 Aprilie: „Astăzi s'a ținut convorbirea anunțată între delegații români și între reprezentanții celor trei guverne austro-ungare. Convorbirea a avut un caracter confidențial. Discușiunea a privit exclusiv convențiunea pentru vite și în deosebi un punct alu pretensiunilor române, despre care au declarat toți reprezentanții austro-ungari, că nu se pôte primi. O înțelegere nu s'a putut stabili pân' acum, dér după resultatul convorbirii de ađi încă mai este speranță, că în cele din urmă se va ajunge la o înțelegere. Mâne va fi érašă o convorbire, în care se voru discuta și cestiunile vamale.“

Din camera României.

În numărul trecut am raportat pe scurt după diarele bucurescene hotărîrea luată de camera română în cestiunea înființării de consulate în Brașov și Cernăuți.

Este de regretat, că raportul numitelor foi asupra discursurilor ținute cu această ocaziune este, cam ca de obicei, foarte scurt și necomplet. De aceea, ca să cunoșcemu cunprinsul lor, trebuie să așteptăm o săptămână două până ce va sosi „Monitorul“ cu raportul asupra ședinței dela 18 (30) Martie.

Organul guvernului „Voința națională“, a aflat de bine a împărtași pe larg numai răspunsul ce l'a dat ministrul Pherekyde d-lui Kogălniceanu. Elu este foarte caracteristic, de

aceea îl reproducem și noi, rezervându-ne a aduce la timpul seu un raport complet desprecăsta ședință a camerei:

D. M. Pherekyde, ministru alu afacerilor streine: Onor. d. Kogălniceanu a declarat, că este mai ténér de cătu cel mai ténér dintre noi. În adevăr, ne a dat o dovadă despre acesta: inima sa a vorbit, și o inimă ténără; încăt privește rațiunea vechiului diplomat, a bătrânului bărbat de stat, ea a tăcut. Decă odinoră ne amu mulțumit cu un singur cuvânt de rezervă pronunțat de d. Kogălniceanu, pentru a renunța ca să mai vorbesc de federațiunea pusă înainte, am făcutu acesta penru că am crezut că onor. d. Kogălniceanu recunoscă că nu este bine și că nu este nici momentul de a se vorbi de această cestiune.

D. Kogălniceanu: Dér când este momentul, d-le ministru?

D. Pherekyde, ministru de externe: D-sa introduce această cestiune în discuția bugetului și acesta într'un chipu pasionat.

D. Kogălniceanu: Astfelu am fostu totă viața mea.

D. M. Pherekyde, ministru de externe: Nu tăgăduesc de locu acesta; dér am dator, pentru ca să nu se facă o eróre asupra atitudinii guvernului...

D. Kogălniceanu: Renegați ori-ce solidaritate [cu mine.

D. M. Pherekyde, ministru de externe: pentru ca să nu se facă de locu o eróre în privința atitudinii guvernului și a spiritului majorității Camerei, sunt dator să mă explic. Căci decă cuvintele d-lui Kogălniceanu ar rămâne necontradise și decă se va lăsa să se credă că ele inspiră acțiunea guvernului și a majorității, acesta ar fi, de sigur, o interpretare în desacord cu realitatea. Când am admis că federațiunea nu pôte fi decăt o cestiune de viitor, am voit să atrag atențiunea d-vostre asupra deosebirei ce există între cele-lalte popore vecine și noi, celelalte popore nu se cred încă ajunse la echilibrul lor și la quantumul lor definitiv; unele din ele manifestă chiar aspirațiunile dincolo de frontierele lor (murmure). România nu voiesc să se arunce în nici o aventură...

Voci: Vă înșelați. (Sgomot.)

D. M. Pherekyde, ministru de externe: Părerea personală a d-lui deputat Lepurescu nu mă va împedea să-mi îndeplinesc dator, ca organ al guvernului, pentru a declara care este modul seu de a vedea, împărțit de altmintrelea de țera întregă.

Voci: Protestăm...

D. M. Pherekyde, ministru de externe: Politica țerei este o politică de prudență; ea nu este de locu o politică de ambițiune și de propagandă dincolo de frontarii. (Sgomot.)

D. V. Maniu: Ceru cuvântul.

Voci: Ceru cuvântul. (Sgomot.)

D. M. Pherekyde, ministru de externe: În nenumerate rânduri parlamentulu a avut ocaziunea de a se pronunța, și continu a declarat, că n'are nici un gând care pôte să fiă un obiect de îngrijire pentru vr'unu vecin; elu își consacră totă activitatea sa în a-și completa reformele interioare, a întări organizațiunea țerei și a apăra drepturile sale.

Adesea parlamentul și-a manifestat voința sa; adesea guvernul a accentuat această liniă de conduită politică; și de atâtea ori elu a fostu aprobat de majoritatea parlamentului, potu dice de țera întregă. Astfelu dér sunt în drept, când idei contrarii acestei politici sunt emise de un deputat, să degajez politica guvernului.

Onor. d. Kogălniceanu a început să vorbească de utilitatea consulatelor; în această privință suntem de acord cu d-sa. Dér ce interese ne preocupă când vorbim de consulate? Avem în vedere exclusiv interesle economice, interesle comerciale. După ce a vorbit de aceste interese, onor. d. Kogălniceanu ne arată drapelul României fălăindu d'asupra consulatelor, și, d'odată, iatălu indicând o tendință și interese politice. Rogu pe d. Kogălniceanu să lase consulatele pe terenul economic și comercial, singurul care convine, singurul teren pe care ele se găsesc în realitate.

Astfelu numai vomu putea ajunge la scopul, pe care dice că-l urmărește și d-sa, de a asigura într-un mod solid interesele noastre comerciale. Trebuie să facem să ne înălțăm îngrijirile la care nise cuvinte imprudente pot da naștere, trebuie să facem să dispară temerea nicidecum fundată că, sub aparența unor interese comerciale, am putea să căutăm să aducem vătămare intereselor politice ale unui stat vecin. Pe tărâmul comercial, da, recunoșc, consulatele sunt folositoare; dar noi n'avem în vedere decât numai acest scop, și nici unul altul.

SCRILE DILEI.

La exemplul universitarilor din Budapesta, *tinerimea maghiară dela universitatea din Clușiu* într-o consultare generală a hotărât să se trimetă și din partea ei o petițiune la dietă, prin care să se ceară introducerea limbei ungurești la depunerea examenului de oficer în rezervă. Cu prezentarea petițiunii va fi însărcinată deputatul Ugron-Gábor. S'a trimis o telegramă de felicitare universitarilor maghiari din Budapesta și o adresă de mulțămire deputatului Meszlényi pentru „patriotică” interpellare ce a adresat-o ministrului de hovești. Consultarea s'a terminat cântând cântecul lui Kossuth.

—x—

Joi seara pe la orele 7 $\frac{1}{2}$, s'au aușit deodată din cafenea dela hotel de Bulevardu din Bucuresci nise detunături de armă. Prefectul Ruscicului d. Mantov, a fost atacat în fața cafenelei, unde voia să intre, de doi Bulgari refugiați, cari descărcară asupra lui trei focuri de revolveru, dintre cari două îl răniră. Acești Bulgari l'au urmărit totă ziua, până ce înaintea hotelului s'au hotărât a-l ataca. Mantov, deși rănit, urmări pe cigaci, dar la vre-o douăzeci de pași cădu. El fu transportat la spitalul Colțea. Asasinii încercară să fugă, dar fură prinși de doi sergenți polițienesci. Mantov recunoșc în unul din acești indivizi un conșpirator, care luase parte la răscolă dela Ruscicu și scapase în urmă. Celălalt i s'a părut, că este un Bulgaru macedonian, căruia îi refușă de a-i da o slujbă ce a cerut-o. Atentorii se numesc Dum. C. Cavazov și Vasilie Ivanov. La ei s'au găsit hârtii cu embleme reprezentându o femeie c'unu steg în mână, pe care stă scris: „Bulgaria liberă” și o depeșă din Ruscicu despre plecarea d-lui Mantov la Bucuresci. La interogatoriu atentorii au declarat, că au complici și au spus numele acestora, motivul atentatului, și că este scaparea patriei de tirani. D-lui Mantov e lovit de două glonțe, cari până Sâmbătă seara nu s'au putut estrage. Starea sa inspiră seriose îngrijiri. El fu dus dela spitalu la d. dr. Severeanu spre a pute fi cu mai mare îngrijire căutat. Din Ruscicu a primit d. Mantov mai multe telegrame, cari îi urază în numele populațiunii întregi grabnică însănătoșare.

—x—

Joia trecută a încetat din viață cunoscutul sculptor și profesor la școlă de Belle Arte în Bucuresci A. Storck, în urma unei pneumonii. Regretatul artistu lăsa o numerosă familie în pozițiune precară. Rămășițele mortuare au fost transportate la cimitirul Șerban-Vodă, unde s'a făcut și înmormântarea.

—x—

Societatea științifică literară *Tinerimea română* din Bucuresci a avut Sâmbătă în 21 l. c. la Universitate ședința publică, în care d. Ștefan Nanu, absolventu alu Facultății de litere a ținut conferința despre *ereditate în degenerarea fizică*.

—x—

D-lui R. Krețulescu, care sub pseudonimul Rodolphe

de Vezelay a scris frumoșele nuvele sub titlul „Madame de Prisme” și despre care am reproducu în foiletonul ziarului nostru o dare de semă după „Românul”, a fost ales — dice „L'Indép. roumaine” — membru alu societății omenilor de litere francezi. Introducătorii săi au fost d-nii F. du Boisgobay și Hector Malat. D-lui Emil Reichebourg, recomandându pe tinerul literat la votul colegilor săi, a spus între altele, că d. Krețulescu este cu desăvârșire demn, ca să facă parte din societatea omenilor de litere.

—x—

Pentru ziua de 20 Maiu v. c. ministerul român publică o nouă licitațiune pentru darea în întreprindere a clădirii palatului de justiție ce se va face în Bucuresci. Suma la care se urcă lucrările de lemn și de fier pentru pardoseli și acoperiș este de 284,919 lei 45 bani, iar suma totală aproximativă la care se urcă lucrările de zidărie, pavagiu etc. face 2,481,797 lei 40 bani. Pentru complectă terminare a lucrărilor acestui pomposu palat este fixat un termen de patru ani.

—x—

Atestatele de proveniență pentru Turcia. Camera de comerț și de industrie din Brașov a fost încunoscintată din partea ministerului reg. ung. de agricultură, industrie și comerț, că atestatele de proveniență pentru mărfurile ce se esportă în Turcia numai în cazul acela sunt permise de către oficiile vamale turcesci, dacă sunt scrise în limba franceză și dacă a) La numirea originii lor în loc de expresiunea „de provenance austro-hongroise” se întrebuințează expresiunea „d'origine” ori „de fabrication austro-hongroise”; b) Dacă se arată locul unde s'a produs marfa și numele producătorului său fabricantului; c) Dacă se arată semnele și numărul singuraticelor collete, sau dacă nu se pot aplica pe marfă semne, greutatea și mărimea ei. Mai departe se cere, ca legalizarea (din partea consulatului turcescu, sau a oficiului vamal de unde iese marfa) să fie pusă chiar pe atestatul de origine și ca atestatul să meargă împreună cu marfa până la portul unde este destinată.

Dela academia română.

Vinerea trecută Academia română a ținut ședința publică sub președința d-lui I. Ghica. D. Gr. Cobălcescu și-a ținut discursul de recepțiune ca membru alu Academiei printr'unu forte meritosu discurs, care este un adevărat studiu, privitor la condițiunile de zăcere ale petrolului în so și la exploatarea lui mai cu prisos în România. Publicul a respălit prin aplauze îndelungate pe noulu academiician. D. dr. Brandza, însărcinat cu responsul, a făcut biografia și a spus, în liniamente generale, neobosita activitate a d-lui Cobălcescu. La orele patru ședința s'a ridicat, anunțându-se ședința publică următoare pentru Duminecă, ora 1, când voru ceti: d. Odobescu, dare de semă asupra operei sale *Tesaurul dela Petrosa*. D. Barițu, „Săpăturile dela Cetatea antică Aquineum lângă Buda. D. Papadopolu-Calimachi, „Memoriu istoric despre activitatea comiteiului Kisseloff în România.”

—x—

Prin încetarea din viață a regretatului profesor Fontanini din Craiova a rămas vacant un fotoliu din Academia, în secțiunea literară. Această secțiune s'a adunat Joi pentru a-și da părerea asupra candidatului care să ocupe fotoliul vacant. Dintre omenii de litere propuși, secțiunea s'a opriț la doi candidați, cari i s'au părut mai bine indicați, și anume: la d-nii N. Gane, nuvelist, și G. Tocilescu, istoric. La votu secretu, amândoi candidații au avut câte patru voturi, împărțindu-se astfel opiniunile în două părți egale. În șe-

dința plenară a Academiei, nici d. Gane, nici d. Tocilescu n'a intruniț cele două treimi regulamentare; leci votul s'a amănat pentru Vineri. Dacă nici la a doua votare, nici unul din ambii candidați nu va intruni două treimi, se va face a treia votare și alegerea se va decide cu simplă majoritate. Atât d. Gane cât și d. Tocilescu sunt de multu membrii corespondenți ai Academiei Române.

În afacerea alegerii de protopop în Brașov ni se trimite spre publicare următoarea declarațiune, subscrisă de mai mulți deputați ai sinodului protopopescu din tractul I al Brașovului:

Declarațiune.

Subscriși deputați ai sinodului protopopescu din tractul I al Brașovului, avându în vedere, că prin răposarea protopopului Iosif Baracu urmat în 28 Augustu 1884, scaunul protopopescu alu tractului nostru a devenit vacant, avându în vedere, că una dintre principalele a-gende ale sinodului protopopescu este alegerea protopopului și că spre acestu scop sinodul protopopescu nu numai a făcut cele de lipsă pentru alegerea unui nou protopop, încă în ședința sa din Maiu 1885, ci în ședințele sale din anul trecut (1886) a și urgitat din nou această însemnată afacere bisericăscă, rugându pe Veneratul Consistoriu ca să facă dispoșiunile de lipsă;

avându în vedere că nici în urma atătoru urgitari repetite, sinodul protopopescu nu a primit vre-unu răspuns din partea Ven. Consistoriu arhidieceșan:

declaram: că până atunci, până când această chestiune nu se va rezolva din partea Ven. Consistoriu ca foru competent, nu mai putem lua parte la nici o ședință a sinodului protopopescu, căci datoru suntem a sustine și apăra veda și buna ordine în biserica noastră, care prin trăgănarea neintemeiată a acestei afaceri însemnate suferă în mare măsură.

Această declarațiune, căreia i s'a dat expresiune și în ședința sinodului protopopescu ținută în 13 (25) Martie v. c., s'a comunicat în scrisu presiului sinodului protopopescu.

Brașov, în 13 (25) Martie 1887.

*
Radu Popea, parochu; Eremia Verzea, parochu; George Perșenaru, parochu; Ioan Popovicu, parochu; Ioan Dorca, directoru; Victor Popea, parochu; Anastasie Bârșeanu, invătătoru; Ioan Găvrășu, notaru; Ioan Popea, profesor; Simeon Damianu, avocat; Bart. Baiulescu, parochu; Iosif Pușcariu, avocat; George Urdea, parochu; St. Dragomir, invătătoru; Ioan C. Panțu, profesor și reprezentat alu Brașovului vechiu; Andrei Bârșeanu, profesor și reprezentat alu parochiilor Dêrste și Zozin; Ioan M. Burbea, reprezentat la comuna parochială St. Nicolae din Brașov; Vasilie Pascu; Iosif Oncioiu.

Sângeorgiu, 16 Martie 1887.

Astăzi s'au aședat la vicinica odihnă rămășițele pământesci ale unuia dintre cei mai vrednici bărbați ai noștri. Judele reg. de tribunalu, **Massimilian Lica**, retras de vr'o 8 ani în pensiu, nu mai petrece între noi.

Înmormântarea s'a făcut cu cea mai mare pompă ce se poate vedea în satele de rând; nimic nu s'a cruțat pentru redicarea acestei triste festivități; sicriul înfrumșetat cu două cununii frumoșe: una din partea iubitelui frate Danilă, și alta din partea tinerimei școlare din locu — a fost petrecut la mormântu de o mulțime imensă de omeni atât de aici, cât și din giuru.

FOILETONU.

O noapte între sfinți.

(Amintire din Joia Pascalor)

Luna se'nvlișe în nori și o întunecime neagră, mai neagră ca năframa morții imbrobodea satul nostru, situat între delurile pleșuge de sub pōla unei păduri seculare din Câmpia. Numai ici colo se dăreau licurindu rațe de lumină, ce eșiau din casele scunde ale locuitorilor și străbăteau greaua întunecime. Era tainică priveliștea. Tăcere adencă în tōte părțile. Sătenii evlavioși erau ocupați cu împlinirea canonului ce li s'a dat în scaunul mărturisirei: unii găteau elemosină pe sēma sēracilor, alții făceau mătâni pe sub streșinele caselor.

Dar tainica tăcere a nopții fu de timpuriu înteruptă de sunetul clopotului dela biserică, ce vesteă începerea rugăciunilor de noapte. După primul semnal totu satul se puse în mișcare. Și din o parte și din alta se aușiau agerile lătrături ale cânilor și pocniturile de garduri: semn că omenii se adună la trastiă (deni). Unii treceau peste pirlaze, alții săreau peste garduri, feciorii mergeau pe cătărige, iar femeile și bătrânii neputincioși trebuiau să țină drumul înotându în glod până'n genunchi. Eu eram copil abia de șeptu optu ani, și ca totu copii ardeam și eu de dorul să

iau parte la această trastiă. De durmitu nici vorbă nu era. Am săritu din pat și am plecatu cu ai noștri la biserică. Două surori mai mari mă duceau de mână, iar un frate mai bătrân trecea înainte și ne arăta calea pe unde să putem încunjura glodul. Mama a rămasu să facă de cină și să grijască casa, iar mica Iuliana dormea, fiindcă totă ziua fusese ocupată cu păzirea puilor de găscă, ca să nu-i ducă ciōrele, și era obosită

Biserica se afla numai câțiva pași departe de porța noastră. Cu tōte acestea mi-a trecut nespūs de greu timpul până am ajunsu la biserică, din cauza întunecimei. Intrându în biserică însă sufletul mi s'a înveselit. Numeroșe lumini de cēră ardeau lipite de grinșile și de părății de lemn ai vechiei noastre biserici, dar tōte împreună abia formau o debilă țare, care da acestui templu învechit de timpuri un aspect misterios. Boltitura bisericii era trasă în pânză zugrăvită cu imagini de ale sfinților, cari prin diformitatea desemnului lor făceau asupra mea o straniu impresiune.

Mai vartosu însă mă inspăimēntau ilustrațiunile de pe părăți. Față'n față cu mine era bălaurul; ave cōrne la cap, vērșă flacări din gură și călărea pe un pu de smeu. Noptea îl visam adeseori. În tinda femeilor era zugrăvit tocmai după ușă diavolul și lângă

el mōrtea. Când le vedeam aceste două totdeuna mi se făcea pērul măciucă. Totu acolo mai erau și praporii de morți, funiile cu cari se sloboșiau morții în grōpă, scaunele pe cari se aședă sicriul în timpul odichnelor până la grōpă. Tōte acestea erau pentru mine nise lucruri înfiorătoare, dar cu tōte acestea eram poltitoru de a le vedea.

Eu ședeam în naia bisericii, unde mă aflam între bărbați și de aceea nu mi era frică. Aveam scaunul meu, pe care nu putea să-l ocupe nimeni afară de mine: îl botezasem cu numele de strană și consta din patru stēpi de stejaru ciopliți în patru, deasupra cărora era bătută cu cuie o scândură, pe care pururea se aflau cărți bisericesci, iar dedesuptu era înșepnită încă o scândură. Această era locul meu de ședere. Scândura a doua era forte îngustă și mă aflam peste totu forte strimtorat, căci stēpii erau cam groși și prea aprōpe unii de alții; cu tōte acestea imi plăcea, fiindcă ședeam chiar lângă altar și mai vartosu imi plăcea fiindcă șeam că e locul meu.

Sēra această imi cauza cu deosebire multă desfătare. Vedeam unu popor forte numeros, care pe jumătate era cufundat în unu noru gros de tāmăia și fum dela luminări. Priveam cu multă plăcere la un-

Semnă învederat despre simpatia, iubirea și popularitatea, de care s'a bucurat repausatul între ai săi!

Din cele următoare se va vedea lămurit de unde mai ales această iubire și simpatia:

Massilianu Lica, fiulul preotului de aici, făcându-lie Lica, născut la anul 1828 după trecerea cursului scolastic în școlile elementare și triviale de aici a trecut la școala capitală militară din Năsăud, de aici la liceul din Bistrița și apoi la Oșorheu unde a ascultat retorica și poezia "său clasa V-a și VI-a, după împărțirea de atunci, rezoluția a urma celelalte cursuri la Blașin. D-er omul propune, Dumnezeu dispune! Memorabilele evenimente din anul 1848 l-au răpit și pe el în vârtejul lor și rămasă cu atăta "carte", nu s'a mai întors la școală, ci după potolirea revoluției a intrat în funcțiune și a învățat de aici încolo în școala vieții.

Cât și ce a învățat el în această școală ne arată nu numai ridicarea lui la demnitatea de prim jude reg. de tribunal, d-er și faptele și înțeleptele lui sfaturi, cari erau căutate, ca până cea de toate zilele.

Abia eșit din cl. VI-a a unui liceu, îl aflăm sub mână majorului Kauffmann așezat ca cancelist și însărcinat cu afaceri administrative destul de grele mai cu seamă considerându epoca de fier militară de atunci.

D-er nu numai atăta, pe umerii lui căduse și sarcina de a suplini locul bunului său părinte, care într-aceea lăsase după sine vedușă și orfan!

Și el și-a făcut datoria!

Pe la anul 1860 și el cu mai toți ai noștri împreună prin lume vine la Năsăud și ia parte activă la lupta ce am avut de purtat cu regimul vienez pentru redobândirea averilor școlastice și după câștigarea acestora îl aflăm totdeauna între acei vrednici bărbați, cari au avut misiunea a apăra și a regula a ceea ce afaceri.

La anul 1862 a trecut ca asesor la Sedria generală identică cu tribunalul de judecată, unde a rămas până la anul pensionării sale 1879, totdeauna fiind unul din cei mai activi și mai drepti judecatori.

Și cine nu cunoștea inima lui românescă și sufletul lui învățat pentru cauzele românești? Cine nu-l cunoștea și nu l'a vădit totdeauna între luptătorii trebilor românești!...

La anul 1879 după trecerea lui în pensie a aflat de bine a se așeza în comuna sa natală, a bună seamă cu scopul ca să poată fi mai folositor numărărilor sale rudenii precum și binelui comun, ceea ce a dovedit îndată dela început, căci: în primii ani vizita adese școlile și cu deosebire la examene împărțea scolarilor mai buni frumose sume de bani ca premii pentru încurajare; ceva mai târziu a pus temelia unei fundațiuni, care va ajunge în scurtă la 1000 fl. v. a. cu menirea, ca o parte din dobândă să se împartă scolarilor ca premiu la examene, ă o altă parte să se dea ca ajutor celor născuți de aici, cari vizitează școlile medii.

Pe la anul 1885 a dat școlilor de aici un pământ de mare valoare, care a și trecut în proprietatea și folosința acestora.

În anul trecut a surprins din nou pe consătenii săi cu daruri deosebite, a lăsat prin document de donațiune comunei sale două mori cu 5 petri în cei mai bună stare cu condițiune ca din venitul anual de circa 6—700 fl. să se dea ca stipendiu o sumă de 350 fl. v. a. unui tineru român din loc, care va studia drepturile, ă restul să se folosească pentru procurarea vitelor de prăsilă de rasă nobilă.

Ăr casele sale le a donat comunei cu îndatorirea expresă de a le lăsa ca locuință parochului rom. gr. cat.

Tote aceste dispozițiuni încât nu sunt încă deplin regulate sperăm că se vor regula în scurtă spre binele și mulțămirea donatorilor și pentru liniștea sufletescă a neuitatului mecenat.

Ăr noi și până atunci, în numele celor ce gustă și vor gusta din fructele ostenelelor acestui mare binefacător îi dicem: odihnesce în pace sufletu nobil și fi asigurat că vom păstra amintirea Ta din neam în neam!!

Șerpeni, 25 Martie 1887.

On. D-le Redactor! Am contactat mult la demna ținută a "Gazetei" față cu principiul național, din care

punct de vedere vă împărțisem cele publicate în nota din Nr. 39 a. c. relativă la alegerea din acest cerc între un Român și un Ungur, cari pășira ca candidați pentru a fi membrii în congregațiunea comitatensă.

Văd acum că în Nr. 50. alu Gazetei din a. c. se dă loc D-lui notar din Vadu cu o justificare, care nici de cât nu o pot privi de întemeiată*). D-sa ca să se spele de petă pururea nestersă recurge la vrednicia D-lui Galu, pe care îl lauda și premărește și pe "Românul" îl degradează la lipsa de stimă și atragere din partea alegătorilor români.

Afirmă că eu nu aș fi fost destul de exact informat. Și ca să dovedesc că am fost și sunt lămurit în chestiune imi permit să vă convinge cu date și cifre autentice. Alegătorii conscriși din acest cerc sunt 309 la număr și adevă în Șerpeni 55 și nu 70 cum a exagerat D-lu notar; în Toderița 25, în Vadu 80, în Riușor 14, în Mandra 66 și în Gridu 69.

Mai departe binevoiesce a te convinge din alăturatul act orig. eșit din biroul comisiunei de scrutinare estradat de un membru de încredere, că din comunele acestui cerc câți și unde au votat? Din Șerpeni au votat 46, între aceștia doi Români pentru candidatul român, și pentru d-lu Galu au rămas ca Sași numai 44, va să zică nu au votat 70 Sași cum pretinde justificantele. Din Vadu au votat 61 între cari pentru candidatul român 49 și 12 pentru Galu. Din Mandra au votat 10, prin urnare nu numai primarul. Din Riușor 7, asemenea mai mulți de cât primarul, și nu cum zice d-lu notar, că numai primarii. Din Toderița nu s'a prezentat nimeni și din Gridu 56 = 180. Rezultatul scrutiniului pentru Gal 131 și pentru partida națională română 49. Va să zică 86 voturi române au fost conduse în urma d-lui Galu.

Judecă d-le Redactor și onorați lectori ce Români sunt acești conducători și anumiți d-lu notar a cărui influență ca notar cercual se estinde și preste Mandra! Cum cutezi d-le notar a te mai gera de adevărat român, și că nu ai lucrat contra nemului d-tale? Ori crezi, că prin aceea, că afirmezi a fi fost liberă alegerea nu cumva și-ai lăsat nemul pentru ca contrariul să își recruteze din sinul lui în bună voie jertfele sale? Acesta nu-i scusa d-le. Pre d-lu Gall, stăpanul necondiționat al d-tale, îl poți preamari cum vrei—și 'l declară, că de ai fi fost general în armată totuși când e vorba de nemul nostru pe acesta nu ni-e permis a-l batjocori cu atăta nesocotință cum ai făcut d-ta, d-le notar, acum și cu ocaziunea din Noemvre anul trecut tot în cercul nostru, când ai ales cu voturi române pe celălalt Gall Domokos, despre ceea ce "Gazeta" luase notiță, calificându-te de lingusitor—fără să cutezi a te justifica.

Abstrăgeni dela toate acestea știu că publicul, care ține cont de cele întâmplate, nu privește această justificare de acceptabilă — mi-am permis însă a replica numai pentru omen, ca d-lu notaria și de pânura densusului, ca nu cumva să credă că s'a spălat. X.

Convocare. Alegătorii aparținători partidei naționale române din cercul electoral Deva, comitatul Hunedora, sunt invitați a participa la conferința electorală cercuală, care va avea loc Sămbătă în 9 Aprilie

*) Am dat locu acelei justificări, fără nici o observare, pentru că era subscrisă de d-lu notar și întemeiată pe cifre, despre cari nu puteam ști, decât sunt exacte sau nu, apoi pentru că eram de firmă credință, că decât lucrul în realitate nu s'a petrecut așa, corespondentul nostru ne va da lămuriri. Urmându acum aceste, victoria candidatului ungaru lesne se poate explica. — Red.

dulațiunile prin aer ale acestui fum. Ventul, ce începuse a sufla de afară, străbatea prin crepăturile pereților și stingea adeseori o parte din lumină; acesta încă imi tăcea mare plăcere.

Mai mult imi plăceau însă mătaniile. Aveau să se cetască cele două spre-dece evanghelii din Joia Pascilor și după fiă care evangheliă trebuiau să se facă trei cruci și o mătaniă, apoi ăr trei cruci și o mătaniă, și încă odată trei cruci și o mătaniă, adevă trei mătani și nouă cruci după fiăcare evangheliă, și fiind că evanghelii erau două spre-dece, noi trebuia să facem de două spre-dece ori nouă cruci și trei mătani.

Acesta era pentru mine un număr ce trecea de parte peste puterile mele de calculațiune. Devenisem lorie confus, nu puteam ține rost de loc cu omenii cei mari. Vream să fac și eu ce fac ei: Când vedeam că vreu să se plece și eu mă plecăm, d-er adese-ori mă păcăleam, căci ei se plecau să ingenuche, ă eu făceam mătani în loc de a ingenuche și adeseori făceam cruci în loc de mătani și mătani în loc de cruci. C'unu cuvent: nu puteam să află gândul omenilor nici într'un chip. În cele din urmă m'am obosit grozav și când era pe la evanghelia a șesea eu nu mai puteam sta pe picioare de somn; m'am așezat în scaunul meu și am

adormit. Capul imi era rădimit în dos de paretel bisericei, ă în laturi nu mă puteam răsturna, fiind că eram strins înțepenit între cei patru stâlpi ai stranei mele.

Durmiam forte liniștit. Când era pe la finea rugăciunilor frate-meu mă sculă ca să mergem acasă; el m'a dus de mână în tinda femeilor și m'a dat în grija surorilor. Eu însă abia imi puteam deschide ochii de somn și nu aveam răbdare să mai aștept. Mai avea ă urmeze binecuvântarea preotului și să eșim; mie însă și atăta imi părea greu să mai aștept, căci somnul mă răbise cu desăvârșire. M'am cerut dela surori să mă duc la frate-meu, pentru ca să vin cu el acasă. Ele m'au lăsat, d-er eu în loc de a mă duce la frate-meu, m'am dus ărași la strana mea, m'am strimtorat din nou între cei patru stâlpi și am adormit.

Frate-meu credea că sunt la surori, surorile credeau că sunt la frate-meu. Într-aceea preotul terminase rugăciunile, omenii eșira pe rând din biserică, fetul stinse lumenele, închise ușile și se duse, ă eu rămăseu în biserică durmindu singur singurel.

(Va urma.)

1887 st. n. la 11 ore înainte de ameză, în cancelaria avocatului Franciscu H. Longinu din loc. Agendele voru fi: Organizarea clubului electoral cercual și alegerea a doi delegați pentru eventuala conferință generală electorală a partidei noastre, pusă în prespectă cu apelul comitetului central electoral al partidei naționale-române, data Sibiu 7 Martie n. a. c.

Deva, 2 Aprilie 1887 st. n.

Ioan Papiu m. p. Dr. Petcu Lazaru m. p. Alexandru Moldovanu m. p. George Nicora m. p. Alesiu Olariu m. p. Franciscu Hossu Longinu m. p. alegători

Ultime sciri.

Petersburgu, 1 Aprilie, (Scirea lui „N. fr. Presse“) Deorece *Katkov* a fost invitat Mercuri la masa împăratescă, este aproape neîndoios, că i-a succes, de a stempă mania cercurilor conducătoare provocată de ultimul său articol și de-a împiedeca admôniarea și avertisarea intenționată. Victoria repetată a lui *Katkov* dovedesce, că pozițiunea ministeriului Giers nu e prea forte. Se zice, că Țarul a ținut parte lui *Katkov* și că a imputat lui Giers, că l'ar fi informat reu asupra celor ce se petrecu în Bulgaria. Scirea acesta nu pare a fi nefundată, după ce *Hitrovo* a fost chemat la *Petersburgu*, ca să raporteze. Atacurile din urmă ale lui *Katkov* contra guvernului său se esplică prin erupțiunea sentimentelor sale patriotice. Țarul se fi ăis: „Deorece îi cunosc patriotismul și deore-ce în fondu are dreptate, nu pot să condamn pe *Katkov*“.

Petersburgu, 2 Aprilie — Ca succesu al lui Giers se numesce ărași contele *Adlerberg* unu politicu, care ărași nu va fi după gustul lui *Katkov*. — Se asigură, că administrația superiora a pressei a dat d-lui *Katkov* unu avertismentu în numele Țarului.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. a "Gaz. Trans.")

BUDAPESTA, 4 Aprilie. — Impăratăsa și regina a plecatu ări la Mehadia.

VIENA, 4 Aprilie. — (Scirea lui P. Lloyd) *Kalnoky* a primitu ări pe d. *Stoilov* repetindu asigurările liniștitoare, ce le-a dat Bulgarilor și la alte ocaziuni. *Kalnoky* a ăis, că Bulgarii să fi liniștiți, să susțină ordinea publică și totodată să nu se abată dela basa legală.

MADRIDU, 4 Aprilie — ări s'a descoperit în cursul ședinței camerei înderătușei de înțrare, ce duce în sala ședințelor, o patrână umplută cu materii explosibile. O altă patrână a explodat în noptea din urmă în coridorul dela treptele clădirei ministerului de finance spărgându-se în urma acăsta mai multe ochiuri de ferestri.

VARNA, 4 Aprilie. — În contra proveniențelor din posturile austro-ungare s'a ordonat o carantină de cinci zile.

DIVERSE.

Bani mărungi de cheltială. — Unu băiatu în vârstă de unspredece ani a câștigat într'o loteriă suma de 120,000 franci în aur. Acestu norocosu este Alexandru, fiul regelui Milanu alu Serbiei. Suma câștigată este lotul cel mare alu imprumutului sârbescu, cu premii și a intrat acum în cutiuța (tire-lire) junelui principe.

Suveniru dela cutremurul de pământu. — Într'unul din principalele hoteluri din Niza, unu Englesu, bine cunoscutu în salonele din Monte-Carlo, lordul B... se deșteptă spăriat în momentul când cade în patu o bucată de tavanu. Sună ca să vină chelnărul, care vine în grabă și c'o lunisce mare îi zice: — Emilio, da'mi o cameră; în care n'a cădatu tavanul în patu!.

† (*Necrologu*) Subscrii cu inima frântă de durere aduc la cunoștința consăngenilor, amicilor și tuturor cunoscuților, cumcă iubitorul lor frate, cumnat și nepot *Ioan Marinovicu* în alu 44-lea an alu vieții sale, după un morb îndelungat de plumă în 1 Aprilie st. n. la 2 ore noptea și a dat sufletul în mânil Creatorului. Remășitele pământesci s'au așezat spre odihnă eternă în 3 Aprilie st. n. la 2 ore p. m. în cripta familiară a cimiteriului gr. c. din Reginu. Fiă-i țărâna ușoră! — S. Reginu în 1 Aprilie st. n. 1887. *Carolina Orbonașu n. Marinovicu*, *Maria Schwarz n. Marinovicu*, ca surori *Nicolae Marinovicu*, *Eugen Marinovicu*, ca frați. *Carol Schwarz*, colonel de gendarmerie în pens. *Michael Orbonașu*, adv. ca cumnat. *Cornelia Marinovicu n. Datco*, ca cumnată. *Maria Lemeni*, *Ecaterina Marinovicu*, ca mătuși. *Agapia Crișianu n. Marinovicu*, ca vară.

Editoru: *Iacobu Mureșianu*.
Redactoru responsabilu *Dr. Aurel Mureșianu*

Cursul la bursa de Viena

Table with 2 columns: Item (e.g., Rentă de aur, Rentă de hârtie) and Price.

Table with 2 columns: Item (e.g., Bonuri croato-slavone, Despăgubire) and Price.

Bursa de București.

Cota oficială dela 21 Martie st. v. 1887.

Table with 3 columns: Item (e.g., Renta română, Renta rom. amort.), Buy/Sell status, and Price.

Cursul pieței Brașov

din 4 Aprilie st. n. 1887

Table with 4 columns: Item (e.g., Bancnote românești, Argint românesc), Buy/Sell status, and Price.

EQUITABLE

Societate de asigurare pe viață a Statelor Unite în New-York.

Infinită în anul 1859.

Starea asigurătorilor la 1 Decembrie 1886.

in anul 1884 in anul 1885

360.000.000 408.000.000

in anul 1886

474.000.000 mărci.

Fondurile totale se ucrară de la 272.000.000 mărci din 1 Ianuarie 1886 la suma de 321.000.000 la 1 Ianuarie 1887.

Excedentul curat al câștigului a fost la 1 Ianuarie 1887.. 68.000.000 mărci și a crescut în comparație cu anul trecut cu 13.000.000 mărci.

Capitalul plasat în Europa peste 16.000.000 mărci. Necontabilitatea polițelor după esistență de trei ani. Răspunderea și dreptul la reducere a fiă-cărei polițe după esistență de trei ani. La capitalul în acți de 100.000 dolari se socotesc după statute numai 7% interese, partea cealaltă a câștigului, formând multe milioane cade exclusiv în folosul asiguraților.

Subdirecțiunea pentru Ungaria în Budapesta, Andrásystrasse 12.

Agentura cereală la: 6-6

» Filiala Albinei, Brașov.

TARIFA

anunțurilor și inserțiunilor.

Anunțuri în pagina a IV-a linia de 30 litere garmond fl. — cr. 6. Pentru inserțiuni și reclame pagina a III linia à fl. — cr 10.

Pentru repetiri se acordă următoarele rabate:

Table with 2 columns: Number of repetitions (e.g., 3-4 ori, 5-8) and corresponding discount percentage (e.g., 10%, 15%).

Pentru anunțuri ce se publică pe mai multe luni se facă în-voir și reduceri și peste cele însemnate mai sus.

Avisu d-lor abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fașia sub care au primitu diarul nostru până acuma.

Domnii ce se abonează din nou să binevoiască a scrie adresa lămurită și să arate și postaultimă.

Dacă se ivesc iregularități la primirea diarului onor. abonați sunt rugați a ne încunoscianța imediatu prin carte postale, ca în câtu depinde dela noi, să se delătoreze

ADMINISTR. „GAZ. TRANS“

Mersul trenurilor

Valabilu dela 1 Octomvre st. n. 1886.

pe linia Predeal-Budapesta și pe linia Teiuș-Arad-Budapesta a calei ferate orientale de stat reg. ung.

Large table with 4 main sections: Predeal-Budapesta, Budapesta-Predeal, Teiuș-Arad-Budapesta, and Budapesta-Arad-Teiuș. Each section contains a grid of train routes, times, and prices.

Nota: Orelu de nopte sunt cele dintre liniile gróse.